

NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM
REGIONÁLIS PEDAGÓGIAI SZOLGÁLTATÓ ÉS KUTATÓ KÖZPONT

SAVARIA ORSZÁGOS TÖRTÉNELEM TANTÁRGYI VERSENY

9. évfolyam számára

2012/2013. TANÉV

ISKOLAI FORDULÓ

2012. december 12. 14.00-16.00

A tanuló neve:	
Az iskolája neve:	
Az iskolája címe:	
A felkészítő tanár neve:	
Elért pontszáma:	

A feladatlap összeállítója: B. Balogh Éva, szaktanácsadó

¹ <http://hu.wikipedia.org/wiki/Kariatida> (2012.december 5.)

Kedves Versenyző! Válaszait olvashatóan írja le! Hiba esetén egyértelműen - egy áthúzással - javítson!

1. Írjon I-t az igaz, H-t a hamis állítás elé!

- a) _____ Az egyiptomi történetírók szerint az első fáraó Ménész volt.
- b) _____ Az egyiptomiak meghatározták isteneik hatáskörét és feladatait.
- c) _____ Az egyiptomiak csillagászati és vallási naptára az évet három évszakra osztotta: ahét (áradás), peret (sarjadás), semu (forróság)
- d) _____ Az egyiptomiaknál a hossz mérték alapegysége a királyi könyök (52,3 cm), ezeket tenyerekre és ujjak- ra osztották. Mértékrendszerük összességében tízes alapú.
- e) _____ A Kr.e. XVIII. századra Mezopotámiában a legfontosabb központtá a Tigris partján álló Bab ili vált.
- f) _____ Saul központosította a hatalmat, de a héber állam teljes egyesítésére Dávid idején (Kr.e. X. sz.) került sor.
- g) _____ A főníciaiak legfontosabb kulturális hagyatéka a 22 mássalhangzót tartalmazó hangjelölő írás.
- h) _____ A perzsák nem irtották ki, nem deportálták a meghódított országok lakosságát, vezetőit, meghagyták őket szokásaikban, vallásukban.
- i) _____ A brahmanizmus a lélekvándorlás (reinkarnáció) mellett fontosnak tartotta a vágyakról való lemondást is, hiszen hitük szerint ezek okozzák a szenvedést.
- j) _____ Kína kereskedelmének fő cikkei a porcelán és a selyem. A kereskedő karavánok elsősorban Indiába, Hellaszba és Rómába szállították értékes árujukat.
- k) _____ A görög templomokat élénk színekkel (kék, vörös, arany) festették, ezzel emelték ki a márvány szépségét.

a	b
c	d
e	f
g	h
i	j
k	
.../11	

2. KAKUKKTOJÁS

Húzza alá a sorba nem illő elemet! Indokolja választását röviden!

- a) Xerxész, Ábrahám, Dareiosz _____
- b) Miltiadész, Themisztoklész, Szolón _____
- c) Minósz, Trója, Parisz _____
- d) Pallasz Athéné, Lao ce, Thot _____

a	b
c	d
.../4	

3. Írja soronként a közös jellemzőt az adatok utáni vonalra!

- a) Hammurapi, Drakon, Licinius _____
- b) geometrikus, feketealakos, vörösalakos _____
- c) brahmanák (papok), ksatriják (katonai előkelők), vaisják (közrendűek) _____
- d) Szemiramisz függőkertje, Rhodoszi kolosszus, olimpiai Zeusz-szobor _____

a	b
c	d
.../4	

6. Egészítse ki az attikai ünnepekről szóló hiányos szöveget a mellékelt kifejezések felhasználásával!

Peplosz, amphora, Július, augusztus, Héra, Aphrodité, Pallasz Athéné, áldozatot, tíz delfin, száz ökör, hófehér bika, jó házból való lányokat, jó házból való fiúkat, sztratégosz, arkhón, Akropolisz,

„A _____ (a) tiszteletére tartott szertartások különleges fontosságúak voltak. Az attikai év _____ ban (b) kezdődött hekatombeion hónappal (ez görögül _____) (c) feláldozása). ...a panathénaia előtt kilenc hónappal ergasztinákat, _____ (d) bíztak meg a szent _____ (e) (köpeny) elkészítésével...A körmenet...a piactér felé tartott, ahol Athén egyik főbírája, az _____ (f) várta. A menet az _____ (g) felé vette útját. A szent sziklára érkezve a szabadtéri oltár előtt _____ (h) mutatott be.”³

a	b
c	d
e	f
g	h
.../8	

7. Írja a vonalra, melyik híres ellenfelekről szól a leírás!

Marathónnál az athéniak győzedelmeskedtek, a 20-25 000 főnyi ellenséggel szemben.

a) _____

b) _____

„Itt fekszünk, Vándor. Vidd hírül a spártaiaknak;

Megcselekedtük, amit megkövetelt a haza”

c) _____

d) _____

Az első összecsapás a Granikosz folyónál történt. Isszosznál a király vezette főerőket is legyőzte a fiatal uralkodó.

e) _____

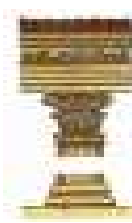
f) _____

a	b
c	d
e	f
.../6	

8. Nevezze meg a két oszlopfőt!

4

a)

5

b)

Miben különböznek egymástól?

_____ (c-d)

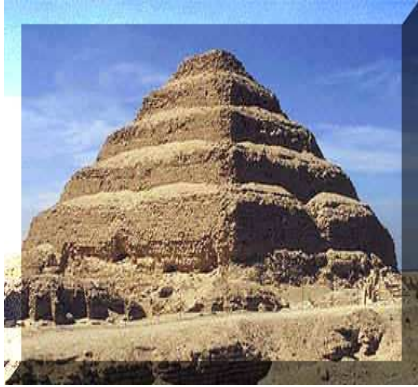

a	b
c	d
.../4	

³ C. Barbotin - J. Bovot: Az ókori Egyiptom és Hellasz története. 1991. 86.p.

⁴ Száray Miklós Történelem II. könyvéhez. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó CD

⁵ Száray Miklós Történelem II. könyvéhez. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó CD

9. Nevezze meg melyik korszakhoz, kultúrához (pl. egyiptomi) tartoznak az alábbi építészeti alkotások, s azt is, milyen célra/ funkcióra készültek!

		
	6	7
korszak, kultúra	a)	c)
cél, funkció	b)	d)

a	b
c	d
.../4	

10. Hibás információkat tartalmaz az alábbi szöveg. Írja be a táblázatba a hibás információk javított változatát!

Az adósrabszolgaság problémáját a Kr.e. 594.év sztratégosza, Szolón oldotta meg.

Szolón első nyilvános szereplése Szalamisz szigetének visszafoglalására írt lelkesítő költeményeihez kapcsolódik. Arkhóni megbízását és törvényhozó hatalmát azért kapta, hogy oldja meg a poliszban kialakult feszült helyzetet. Intézkedései: növelte a fennálló adósságokat (teherlerázás=szeiszektheia) .Megszüntette az adósrabszolgaságot, megkezdte a külföldre államköltségen eladott athéniak kiváltását. A lakosságot születés szerint osztotta kategóriákba a drakóni vagyoni kategóriák helyett (timokratikus társadalom létrejötte) A társadalom első csoportjába az 1000 mérő jövedelműek, a másodikba a 300 és 500 mérő közötti jövedelműek tartoztak. A harmadik csoportba tartoztak a lovasok(200-300 mérő), a negyedikbe a 200 mérő alattiak. A beosztás adta az adófizetés alapját, eszerint teljesítettek katonai szolgálatot Az első két osztály tagjai a lovasok, a harmadiké nehéz fegyverzetű gyalogosok (hopliták), a negyedik a hajók legénységét, illetve a könnyű fegyverzetű gyalogságot adta. A hivatalviselés is ezen a beosztáson alapult. Azokat, akik a városban kialakuló pártviszály során egyik csoporthoz sem csatlakoztak, megjutalmazta polgárjoggal> ezzel tudatos politizálásra kívánta szoktatni a lakosságot . Bevezette a végrendelkezés jogát a gyermektelenek számára A gazdaság felvirágoztatását szolgálta, hogy kötelezte a szülőket, hogy gyermekeiket valamilyen mesterségre taníttassák

A teljes értékű polgárjognak már nem volt feltétele a földtulajdon, athéni polgár volt az, akinek mindkét szülője szabad görög.

Szolón működése nyomán megváltozott a polisz fogalma. A nemzetségi összetartozással szemben a poliszpolgárok összetartozása került előtérbe.⁸

	Hibás információ	Javítás
a)		
b)		
c)		
d)		
e)		
f)		
g)		

a	b
c	d
e	f
g	
.../7	

⁶ http://mult-kor.hu/20100331_titokzatos_piramist_keresnek_egyiptomban (2012.december 5.)

⁷ <http://www.sulinet.hu/tovabbltan/felveteli/2001/7het/muvtori/apolodoros.jpg> (2012.december 5.)

⁸ Kertész István: Hellén államférfiak. Budapest: Kossuth, 1992. (A világtörténelem nagy nagyjai)

11. REJTVÉNY**Írja be soronként a meghatározásnak megfelelő megoldásokat!**

a) Kiszolgált katona az ókori Rómában

b) Katonai egység az ókori Rómában

c) Fő tisztségviselő Rómában

d) Arénákban harcoló rabszolga

e) Buddha által tökéletesnek gondolt állapot

f) Sulla által összeállított proscriptio vagy halál.....

g) Neves görög szobrász

h) Három evezősoros görög hajó

i) Plebejusok politikai joga

j) Görög női viselet

k) Kenyeret és cirkuszt! Panem et.....

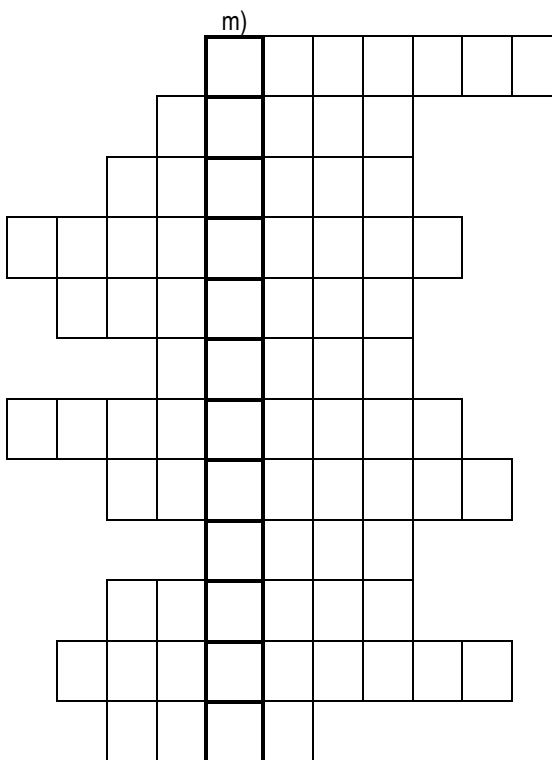
l) Görög földistenő

n) A mondat jelentése: _____

o) Ki mondta? _____

p) Milyen esemény alkalmából hangozhatott el? _____

q) Milyen funkciója lett a történelmi személyiségnek az említett esemény után? _____

a	b
c	d
e	f
g	h
i	j
k	l
m	n
o	p
q	
.../17	

12.A Foglalja össze ismeretei és a mellékelt forrás alapján Kleiszthenész jelentőségét az athéni politikai életben!

„A dolgok lefolyása...minden egyes ember fogott egy cserépdarabot,és ráírta,hogy kít akar eltávolítani a polgárok közül,majd odavitte az agora egy bizonyos helyére... azt,akít a legtöbbben írtak fel, tíz évre kikutasították,de úgy,hogy az illető megmaradt javai élvezetében.” (Plutarkhosz)

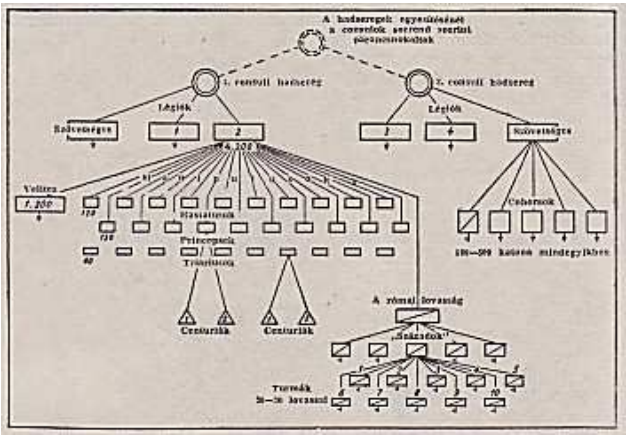

---

a	b
c	d
e	f

12.B Foglalja össze ismeretei és a mellékelt források alapján Marius hadseregreformjának jellemzőit!

g	h
i	j
k	
.../11	

9

„Szerkezeti két, egyenként 100 fős centuria alkotott egy manipulust, három manipulusból pedig egy új egységet, a cohors-ot hozták létre, ez képezte a későbbiekben az alapvető taktikai egységet. Maga a légión 10 cohorsból állt össze, így elméletileg 6.000 fő alkotta azt”

---

13. ESSZÉ

Mutassa be a görög hétköznapokat ismeretei és a források alapján! Válaszában térjen ki az öltözködésre, étkezésre, a lakhelyre, a szórakozásra (pl. színház)!

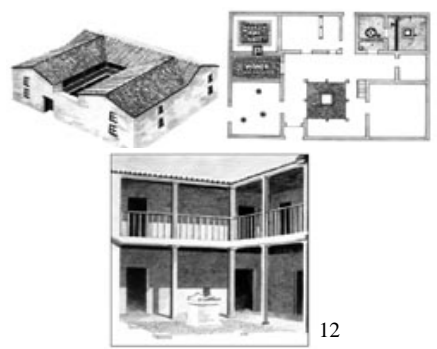
10

„ Az olümpiai vagy püthiai győzelem és általában mindenféle siker, tudás és gyönyör csak nagy szenvedés árán érhető el” (Antiphónosz)

**„Nincsen irigye,övé a dicséret,
Ki győz Olümpián”(Pindarosz)**

11

12

⁹ http://www.bibl.u-szeged.hu/bibl/mil/okor/hadviseles/romai_legio.html (2012.december 5.)
¹⁰ <http://www.gorogorszagutak.com/epidauros/> (2012.december 5.)
¹¹ http://www.fashiontime.hu/divattortenet/20100815_gorogok_i_resz/ (2012.december 5.)
¹² <http://tudasbazis.sulinet.hu/hu/tarsadalomtudomanyok/tortenelem/az-oskor-es-az-okor-vilaga/kozelet-es-maganelet/hetkoznapok-es-unnepek> (2012.december 5.)

